

T.C.

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**BİREYSEL ÇALGISIYLA CANLI MÜZİK
YAPAN VE YAPMAYAN MÜZİK BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN ÇALGILARINDAKİ
BAŞARI DURUMLARI**

Göktürk ERDOĞAN

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT

SİVAS

2013

T.C.

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**BİREYSEL ÇALGISIYLA CANLI MÜZİK
YAPAN VE YAPMAYAN MÜZİK BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN ÇALGILARINDAKİ
BAŞARI DURUMLARI**

Göktürk ERDOĞAN

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT

SİVAS

2013

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Bireysel Çalgısıyla Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgılarındaki Başarı Durumları” adlı çalışmanın tarafımdan akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

25 /02/2013

Göktürk ERDOĞAN

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Göktürk ERDOĞAN tarafından hazırlanan “Bireysel Çalgısıyla Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgılarındaki Başarı Durumları” başlıklı bu çalışma, 22/02/2013 tarihinde Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddesi uyarınca yapılan Tez Savunma Sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından Müzik Eğitimi bilim dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı : Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT

Danışman : Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT

Üye : Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT

Üye : Yrd. Doç. Dr. Zekeriya KAPTAN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Özlem ÖZALTUNOĞLU

İmza

Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

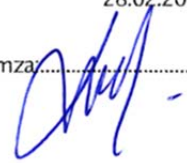
TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	461689
İşlem Türü	İşlemde
Yazar Adı / Soyadı	Göktürk Erdoğan
Uyruğu / T.C.Kimlik No	T.C. 13583902708
Telefon / Cep Telefonu	
e-Posta	soz_muzik@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Bireysel Çalgısıyla Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgılandaki Başarı Durumları
Tezin Tercümesi	conditions the success of students in the music department, who make live music and do not with their own musical instruments
Konu Başlıkları	Eğitim ve Öğretim
Üniversite	Cumhuriyet Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Bölüm	Müzik Bilimleri Bölümü
Anabilim Dalı	Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Bilim Dalı / Bölüm	Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2013
Sayfa	61
Tez Danışmanları	Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	çalgı egzersizi, canlı müzik, bireysel çalgı
Yayımlama İzni	☒ Tezimin yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Ertelenmesini istiyorum

a. Yukarıda başlığı yazılı olan tezinin, ilgililenlerin incelemesine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından arşivlenmesi, kağıt, mikroform veya elektronik formatta, internet dahil olmak üzere her türlü ortamda çoğaltılması, ödünç verilmesi, dağıtımı ve yayımı için, tezimize ilgili fikri mülkiyet haklarımız saklı kalmak üzere hiçbir ücret (royalty) ve erteleme talep etmeksizin izin verdiğimi beyan ederim.

28.02.2013

İmza:.....

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim ve tezimi hazırlama süreci boyunca akademik bilgilendirme ve yönlendirmelerini esirgemeyen tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT' a, tez hazırlama süresince yönlendirmeleri ve manevi desteğini eksik etmeyen değerli hocam Doç. Dr. Abdullatif TÜZER'e, Yrd. Doç. Dr. Özlem ÖZALTUNOĞLU'na, her zaman destekleriyle yanımda olan, çalışmamda çok emeği geçen sevgili Ceren ZİLELİGİL'e ve aileme araştırmama katkılarından dolayı sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Göktürk ERDOĞAN

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
TABLOLAR LİSTESİ.....	v
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
EKLER LİSTESİ	ix
ÖZET.....	x
ABSTRACT.....	xii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
1.GİRİŞ.....	1
1.1. PROBLEM DURUMU	1
1.2. EĞİTİM.....	3
1.3. SANAT.....	4
1.4. MÜZİK ve MÜZİK EĞİTİMİ.....	5
1.5. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ	7
1.6. CANLI MÜZİK.....	8
1.7. PROBLEM CÜMLESİ.....	10
1.7.1 Alt Problemler	11
1.8. ARAŞTIRMANIN AMACI	12
1.9. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	12
1.10. SAYILTILAR	12
1.11. SINIRLILIKLAR	13
1.12 TANIMLAR.....	13
İKİNCİ BÖLÜM.....	15
2. İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR.....	15
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	20

3. YÖNTEM.....	20
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	20
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM	21
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	26
3.3.1. Bireysel Çalgısıyla Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgılarındaki Başarı Durumlarını İnceleme Ölçeği.....	26
3.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ VE YORUMLANMASI.....	27
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	28
4.BULGULAR VE YORUMLAR.....	28
4.1. PROBLEME İLİŞKİN BULGU VE YORUMLAR	28
4.1.1. Çalışma grubunun bireysel çalgı başarı durumuna ilişkin görüşlerini yansıtan tablolar ve yorumlar	28
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	43
5. SONUÇ, ÖNERİLER VE TARTIŞMA.....	43
5.1. ARAŞTIRMANIN ALT PROBLEMLERİNE İLİŞKİN SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	43
5.1.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemi Olan, “Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri Cinsiyet Değişkenlerine Göre Farklılık Göstermekte midir?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar.....	43
5.1.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemi Olan, “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri, Okudukları Üniversiteye Göre Farklılık Göstermekte midir? Sorusuna İlişkin Sonuçlar .44	
5.1.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemi Olan, “Müzik Bölümü Öğrencilerinin, Bireysel Çalgı Dersinin Sınavında Heyecanlanma Durumunun Yaşa Göre Farklılık Göstermekte midir?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar	44
5.1.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri, Bireysel Çalgılarına Göre Farklılık Göstermekte Midir?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar .44	
5.1.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgı Dersinin Sınavında Heyecanlanma Durumuna İlişkin Görüşleri Cinsiyete Göre Farklılık Göstermekte Midir?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar	45

5.1.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri, Bireysel Çalgı Dersinin Sınavında Heyecanlanma Durumuna İlişkin Görüşleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var Mıdır?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar	45
5.1.7. Araştırmanın Yedinci Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri, Okuldaki Bireysel Çalgıları Ve Zorunlu Piyano Eğitiminin Dışında, Başka Bir Çalgıyı da Çalabilme Durumuna Göre Anlamlı Bir Farklılık Göstermekte Midir?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar	46
5.1.8. Araştırmanın Sekizinci Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin, Haftalık 1 Saat Olan Bireysel Çalgı Dersinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri Arasında Bir Farklılık Var Mıdır? Sorusuna İlişkin Sonuçlar	46
5.1.9. Araştırmanın Dokuzuncu Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin, Duyduğu Kısa Bir Melodiyi Anında Kulaktan Çalabilme Durumuna İlişkin Görüşleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var Mıdır?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar	47
5.1.10. Araştırmanın Onuncu Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin, Gördüğü Herhangi Kısa Bir Melodiyi Enstrümanı İle İlk Bakışta Doğru Çalabilme Durumuna İlişkin Görüşleri Arasında Bir Farklılık Var Mıdır?” Sorusuna İlişkin Sonuç	47
5.1.11. Araştırmanın On Birinci Alt Problemi Olan “Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri, Bireysel Çalgısı İle Çeşitli Tarzlardaki Müzik Formlarını (yerli-yabancı) İcra Edebilme Görüşleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var Mıdır?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar	48
5.2. TARTIŞMA.....	50
KAYNAKLAR	51
EKLER.....	56
EK:1 ANKET FORMU	56
EK:2 İZİN BELGELERİ.....	60

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Çalışma Grubunun Üniversiteye Göre Dağılımı	21
Tablo 2. Çalışma Grubunun Sınıf Durumuna Göre Dağılımı	22
Tablo 3. Güvenilirlik değeri	27
Tablo 4. Çalışma Grubunun Cinsiyet Dağılımı	22
Tablo 5. Çalışma Grubunun Yaş Dağılımı	23
Tablo 6. Çalışma Grubunun Bireysel Çalgı Dağılımı	24
Tablo 7. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Canlı Müzik Yapma Durumu	25
Tablo 8. Canlı Müzik Yapan/Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımı	28
Tablo 8.1. Canlı Müzik Yapan/Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımının t-testi Sonuçları	29
Tablo 9. Canlı Müzik Yapan/Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Okudukları Üniversiteye Dağılımı	30
Tablo 9.1. Canlı Müzik Yapan/Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Okudukları Üniversiteye Dağılımının t-testi Sonuçları	30
Tablo 10. Müzik Bölümü Öğrencilerinin, Bireysel Çalgı Dersinin Sınavında Heyecanlanma Durumunun Yaşa Göre Dağılımı	31
Tablo 10.1. Müzik Bölümü Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Sınavında Heyecanlanmasının Yaşa Göre Farklılık Gösterme Durumunun Varyans Analizi Sonuçları	32
Tablo 11. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, bireysel çalgılarına göre dağılımı	32

Tablo 11.1. Canlı Müzik Yapan/Yapmayan Müzik Bölümü öğrencilerinin, Bireysel Çalgılarına Göre Dağılımının Varyans Analizi Sonuçları.....	33
Tablo 12. Bireysel çalgı dersinin sınavdaki heyecanlanma durumunun cinsiyete göre dağılımı	34
Tablo 12.1. Bireysel çalgı dersinin sınavdaki heyecanlanma durumunun cinsiyete göre dağılımının t-testi Sonuçları	34
Tablo 13. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı ders sınavında heyecanlanma durumu	35
Tablo 13.1. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı ders sınavında heyecanlanma durumunun t-testi Sonuçları	35
Tablo 14. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin başka bir çalgıyı da çalabilme durumu	36
Tablo 14.1. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin başka bir çalgıyı da çalabilme durumunun t-testi Sonuçları	37
Tablo 15. Araştırma grubunun canlı müzik yapma/yapmama durumunun, haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin görüşleri	37
Tablo 15.1. Araştırma grubunun canlı müzik yapma/yapmama durumunun, haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	38
Tablo 16. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumuna ilişkin görüşleri	39
Tablo 16.1. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumuna ilişkin görüşlerinin t-testi Sonuçları.....	39

Tablo 17. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşleri	40
Tablo 17.1. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşlerinin t-testi Sonuçları	40
Tablo 18. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlardaki müzik formlarını (yerli-yabancı) icra edebilme görüşlerinin dağılımı	41
Tablo 18.1. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlardaki müzik formlarını (yerli-yabancı) icra edebilme görüşlerinin dağılımının t-testi Sonuçları.....	42

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Çalışma Grubunun Okuduğu Üniversiteye Göre Dağılım Grafiği	21
Şekil 2. Çalışma Grubunun Sınıf Durumuna Göre Dağılım Grafiği.....	22
Şekil 3. Çalışma Grubunun Cinsiyete Göre Dağılım Grafiği	23
Şekil 4. Çalışma Grubunun Yaşa Göre Dağılım Grafiği	24
Şekil 5. Çalışma Grubunun Çaldığı Bireysel Çalgıya Göre Dağılım Grafiği	25
Şekil 6. Çalışma Grubunun Canlı Müzik Etkinliğinde Bulunma Durumuna Göre Dağılım Grafiği.....	26

EKLER LİSTESİ

EK:1 ANKET FORMU	56
EK:2 İZİN BELGELERİ	60

ÖZET

ERDOĞAN Göktürk, Bireysel Çalgısıyla Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgılarındaki Başarı Durumları, Sivas, 2013

Bu çalışma bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan ve yapmayan müzik eğitimi bölümü öğrencilerinin görüşleri temel alınarak yürütülmüştür. Araştırmada, öğrencilerin canlı müzik etkinliğinde bulunması ile okuldaki bireysel çalgılarını icra etme becerileri arasında bir ilişkinin olup olmadığı, bununla beraber canlı müzik yapan öğrencilerin, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerine göre, çalgılarında ne oranda yeterli olduğu araştırmaya konu oluşturmaktadır. Bu araştırmada belirlenecek olan çalgı başarı durumları, öğrencilerin cinsiyeti, yaşı, sınıfı, okuldaki bireysel çalgısı, çalgı deşifre becerisi, çalgı sınavları esnasında heyecanlanma durumu, çalgıya ayırdığı günlük çalışma süresi ve canlı müzik etkinliğinde bulunup bulunmaması gibi faktörler açısından sorgulanmıştır.

Araştırmada genel tarama modeli kapsamı içerisinde ilişkiisel tarama modeli kullanılmıştır. Ayrıca tarama modeli kapsamında betimsel bir yöntem izlenmiş olup, veri toplamada 16 sorudan oluşan “Bireysel Çalgısıyla Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgı Başarı Durumlarını İnceleme” anketi kullanılmıştır. Anket soruları likert tipte hazırlanmıştır. Anketin güvenilirliğinin test edilmesinde “Cronbach’s Alfa” testi kullanılmıştır.

Araştırmanın evrenini Türkiye’deki tüm müzik eğitimi bölümü öğrencileri oluşturmakla birlikte, örneklem olarak Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

ve Tokat Gazi Osmanpaşa Üniversitesi 2-3 ve 4. sınıf müzik eğitimi bölümünden 98 öğrenciden oluşmaktadır.

Bu araştırmanın sonucunda; bireysel çalgısı ile okul dışında canlı müzik etkinliğinde bulunan öğrencilerin, canlı müzik etkinliğinde bulunmayan öğrencilere göre; duydukları kısa melodileri algılama ve çalgıları ile seslendirme konusunda daha başarılı oldukları, çalgı sınavlarında heyecan faktöründen daha az etkilendikleri, çalgı deşifrelerinde ve farklı formlardaki müzik türlerinin icra etme konusunda daha başarılı oldukları görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Çalgı Egzersizi, Canlı Müzik, Bireysel Çalgı.

ABSTRACT

ERDOGAN, Gokturk, Conditions the Success of students in the music department, who make live music and do not with their own musical instruments, Master's Thesis, Sivas, 2013.

This study has been applied upon students of music department, who play and do not play music with their own musical instruments. In this research, whether there is a relation between the musical activities of students and their success in playing their individual instruments in school has been analyzed. At the same time, it has been questioned that those students who play musical instruments are efficient to what extent, compared to those who do not play such instruments. In this research, instrument success is defined according to the variants such as age, class, individual musical instruments of the students, their abilities to sightsee instruments, their getting excited during the exams, exercising periods for instruments and whether they attend live performances or not.

In this study, relational screening model has been used within the general screening model. In addition to descriptive methods followed throughout the screening model, the survey whose name is : "Inquisition the success of students in the music department, who make live music and do not with their own musical instruments," forms the main subject of this study. It consists 16 questions totally, which are prepared as likert types of 5 answers each. As a final operation, "Cronbach's Alfa" test was used to check the survey's reliability.

While the macrocosm of this research is all the students in the Music Department in Turkey, sample group was selected from 98 students of 2nd, 3rd and 4th class, of Sivas Cumhuriyet and Tokat Gazi Osmanpasa University.

As a conclusion to this study, it is found that students who make live performances outside the school are more successful than the other students who do not make live performances, in terms of sensing melodies, and playing these tunes with their instruments. Also, they are found to be affected by the excitement factor in a less degree.

They are observed to be more successful in sight reading instruments and performing different types of music forms.

Keywords: Instrument Practices, Live Music, Individual Instrument

BİRİNCİ BÖLÜM

1.GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın; problem durumuna, problem cümlesine, alt problemlerine, amacına, önemine, sayılıtlarına, sınırlılıklarına ve tanımlarına yer verilmiştir.

1.1. PROBLEM DURUMU

Müzik, insanoğlunun, çok eski dönemlerden bu yana vazgeçilmez değerleri arasında olmuştur. İnsanoğlu yüz yıllar boyunca farklı coğrafyalarda, farklı dillerde ve farklı kültürlerde değişik müzikler üretmiş olup hala da üretmeye devam etmektedir. “Müzik-insan ilişkisi, insanın var oluşundan bu yana süre gelmektedir. Ancak bu ilişkide hem müziğin hem de insanın gelişmesi için, sadece ikisinin birlikteliği yeterli olmayacaktır. Hem müzik hem de insan ancak ve ancak diğer sistemlerle ilişki içinde oldukları sürece gelişip ilerleyebilirler. Bilimsel anlamda nitelikli insan ve nitelikli müzik için, sözü edilen sistemlerden (felsefe, din, ahlak, güzel sanatlar, sosyoloji vb.) ve onların kullanım alanı olan (teknoloji, ekonomi, siyaset vb.) sistemlerden yararlanılması, onlarla etkileşim içinde bulunulması, insanın ve müziğin gelişimi için önemlidir” (Bulut, 2010). Söz konusu etkileşim içerisinde müzik yapmaya yardımcı olan ve insanoğlunun, geçmişten bu güne dek kullanıp geliştirmeye çalıştığı çalgı (müzik aleti), insanoğlunun tarihsel müzik yolculuğu içinde çok önemli bir yer tutmaktadır. “Çalgı (müzik aleti) müzik yapmak için kullanılan aletlere verilen genel isimdir” (<http://tr.wikipedia.org>)

Müzik yapma aracı olan müzik aleti (çalgi), müziği icra etmede ve somutlaştırmada belki de en önemli unsurdur. Müzik bölümü öğrencileri eğitim süreçleri boyunca bu çalgı unsurunu en iyi şekilde kullanabilmeye ve icra edebilmeye çaba gösterirler. Şüphesiz ki bu zorlu süreci en verimli ve pratik kullanmak esas amaçtır. Okullarda bireysel çalgı dersleri, haftanın belirli saatleri ile sınırlandırılmış olmakla birlikte, çalgı dersleri müzik öğrencilerinin temel dersleri arasındadır. “Çalgı öğretimi yoluyla bireyler ve toplumların devinîşsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değışiklikler oluşturma ya da yeni davranışlar kazandırma sürecine çalgı eğitimi denir” (Uçan, 1994). Gerek eğitimi gerekse öğretimi uzun bir süreç alan bir zaman dilimini kapsamaktadır. “Bireysel çalgı eğitimi dersi, aşamalı olarak teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür ile okul müziği eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar” (G.Ü. 2005). Müzik ve müzik eğitimi öğrencileri hem müzisyen hem de potansiyel birer öğretmen adayı olarak, çalgı derslerine büyük önem ve özen göstermektedirler. Bayraktar, “Müzik öğretmeninin çevresinde etkili olabilmesinin önemli bir yolu, bir ya da birkaç çalgıyı yeterince iyi çalabilmesine ve öğretebilmesine bağlıdır. Bir çalgının iyi kullanılmasının etkinliği tartışılmaz durumdadır. Müzik eğitiminin en önemli sorunlarından biri burada düğümlenmektedir. Müzik eğitimcisi çalgıyı, hem kendi müzik anlayışını yükseltmek açısından, hem de gelecekte öğretebilmesi ve kullanabilmesi açısından öğrenmelidir” (Say, 2005) der. Çalgının bu denli önemli olduğu bu bağlamda, müzik öğrencileri, üniversitedeki bireysel çalgı başarı düzeylerini geliştirmek için, çok çeşitli (ders dışı) etkinlikte bulunabilmektedirler. Bu süreçler arasında canlı müzik, hem sosyal yaşamda hem de çalgı çalan bireylerin performansında oldukça önemli olduğu düşünölmektedir. Burada “canlı müzik” kavramından kastedilen şey “Gazino, lokal vb. yerlerde yemek sırasında bir veya birkaç müzisyenin çalgı ve sesleri ile parçaları seslendirmesi” (bilgiportali.com). “Canlı performans” veya “live music” olarak da adlandırılan bu kavram popüler kültür yaşamında ve global dünyada kendine has bir yer bulmuş ve zamanla kendi endüstrisini de yaratmıştır.

Çalgı çalma becerileri müzik eğitim süreci içerisinde belirli ve kısıtlı zaman dilimini kapsayan bir eğitim sürecidir. Bu süreçte bazı müzik öğrencileri çeşitli mekanlarda canlı müzik (müzikal performans) etkinliğinde bulunmaktadır. Performans “çalışanın yaptığı iş için harcaması gereken maksimum enerji, bilgi, kişisel yeterlilik ve işten aldığı doyuma performans denir. Yabancı dil kökenli bir kelimedir” (tukcebilgi.com). Bu etkinliğin, öğrencilerin çalgı derslerini destekleyen ve geliştiren yönlerinin olup olmadığı, canlı müzik yapan ve canlı müzik yapmayan öğrenciler arasında, cinsiyet, yaş, bireysel çalgı türü, nota deşifre, kulaktan ezgi çalabilme ve çalgı sınavları esnasında heyecanlanma gibi faktörlerin, canlı müzik yapan ve yapmayan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği, araştırmanın problem durumu açısından önemli görülmektedir.

1.2. EĞİTİM

Eğitim insan yaşamında tarihten bugüne kadar bireylerin ve toplumların yaşam içerisindeki serüvenlerinde daima en önemli yere sahip olmuştur. İnsanoğlunun tarih boyunca yarattığı tüm kültürel değerler eğitim sayesinde kuşaktan kuşağa aktarılabilir. Eğitim aynı zamanda bireyler arasında bir etkileşim süreci olmakla beraber, bireylerin ve toplumların gelişip değişmesinde en kritik olguların başında gelmektedir.

Eğitim pek çok farklı tanımlarla karşımıza çıkmaktadır;

Eğitim, “bilinçli, amaçlı ve istendik bir kültürlenme, kültürlenme ve kültürleşme sürecidir” (Uçan, 1997).

“Eğitim, bir uygulama, mühendislik bilimidir. Eğitimin işlevi, bir yandan kültürün ve bilginin yeni kuşaklara aktarılması, bir yandan da bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor gelişme ve başarının arttırılması, olgunluğun ve potansiyel yeteneklerde gelişmenin sağlanması, kişilik gelişimi ve çevreye uyumun geliştirilmesidir” (Kaptan, 2001).

“Eğitim, geniş anlamıyla insanları belli amaçlara göre yetiştirmektedir. Bu da her Şeyden önce öğrenme, ğretim, iletişim yoluyla, bilgili, biliyi seven, bunu da davranışlarında gösteren nitelikli insan yetiştirme anlamına gelmektedir” (zyurt, 2000).

“Eğitim, seçilmiş ve kontrollü bir çevrenin, özellikle de okulun etkisi altında sosyal yeterlik ve en iyi Şekilde bireysel gelişmeyi sağlayan sosyal bir süreçtir” (Demirel ve Kaya, 2001).

1.3. SANAT

Sanat çok eski çağlara dayanan ve insanoğlunun kendini doğada farklı bir biçimde ifade etme isteğinin estetik bir yansımasıdır. Hegel’e göre sanat ruhun madde içindeki görünümüdür. Çok çeşitli kaynaklarda binlerce tanımı mevcut olmakla birlikte genel anlamı itibarı ile sanat, “duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli durum ve olayları, belirli bir amaç ve yöntem, belirli bir güzellik anlayışına göre işlenerek belirtilmiş gereçlerle anlatan özgün ve estetik bir bütündür” (Uçan,1996).

“Sanat insanın bir zaman duymuş olduğu bir duyguyu kendinde canlandırdıktan sonra aynı duyguyu başkalarının da duyabilmesi için hareket, çizgi, renk, ses ya da sözcüklerde belirlenmiş biçimler aracılığı ile onlara aktarmasıdır” (Doğan, 1998).

“Sanat, insanla nesnel gerçeklik arasındaki estetik ilişki olarak tanımlanmaktadır” (Soygür, 1999).

“Sanat içten ve dıştan gelen her turlu baskının, etkinin en iyi yol ile ortaya çıkardığı, estetik niteliklere sahip özgün bir üründür” (Artut, 2002).

1.4. MÜZİK ve MÜZİK EĞİTİMİ

Müziğin insan yaşamını oluşturan en temel özellik ve duygu olduğu bir gerçektir. Binlerce yıldır, insan, hangi toplumda ya da hangi coğrafyada yetişmiş olursa olsun, daima müzik ile iç içe olmuş ve bu kültürü kendi yaşadığı coğrafyanın ve toplumun değerleri, inançları ve tarihi ile şekillendirmeye çalışmıştır. “Müziğin yaratıcısı olan insan, var oluşundan bu yana onu geliştirmeye ve kendisine daha yararlı hale getirmeye uğraşmış, bunu yaparken de onunla yoğun bir ilişki içine girmiştir” (Bulut, 2010). Bu bir nevi toplumun kültürünü de oluşturmuştur ve nesilden nesile her toplum kendi ezgisini ve müzikal değerlerini yaşatmaya çalışmıştır.

Müzik toplumların diğer birçok kültürel ögesi ile de doğrudan orantılıdır. “Her şeyden önce biyolojik bir sisteme sahip olan insanın aynı zamanda bir de kişilik sistemi vardır. İnsanın bu kişilik sistemi, kendisinin yarattığı müzik üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Tek başına tek bir sistem olarak değerlendirilebilecek olan müzik ise insanla olduğu kadar diğer üst sistemlerle de ilişki içerisindedir. Sonuç olarak, insan, müzik ve üst sistemler(dil, felsefe, bilim, siyaset v.b) ilişkisi her üçünün de niteliği üzerinde olumlu etkiye sahiptir” (Bulut, 2010). Müzik bazı tanımlarla karşımıza aşağıda yer alan örnekler şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Müzik, savaştan dini ayinlere, eğitimden ticarete, sanatsal etkinliklerden törenlere kadar toplumun yaşamının her alanı ile etkileşim halinde olan bir olgudur (Polat, 2005).

Anton Webern'e göre:

“Müzik bir dildir. İnsan düşüncelerini bu dille anlatmak ister. İnsan kendini ifade edebildiği ölçüde vardır. Müzik de bunu müziksel düşüncelerle gerçekleştirir” (Webern, 1998).

Ahmet Adnan Saygun'a göre:

“Müzik sözcüklerle anlatılamayan duygularımızı, heyecanlarımızı, bu duygu ve heyecanları, duyuracak tarzda düzenlenmiş sesler aracılığıyla başka ruhlara yansıtma sanatıdır” (Sun-Seyrek 1993).

Ali Uçan'a göre “Müzik; duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri veya başka gereçlerinde katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle belli bir güzellik anlayışıyla birleştirilip düzenlenmiş uyumlu seslerle, esterik bir yapıda işleyip anlatan bir bütündür” (Uçan, 1997).

Müzik eğitimi ise güzel sanatlar eğitimi içerisinde çok önemli bir alandır. Müzik eğitimi oldukça zorlu ve sabır isteyen bir süreçtir. Bu sürecin içerisinde kişisel becerileri geliştirmek, kişinin müzikal anlayışına yön vermek, kişinin beceri düzeyine uygun, doğru ve etkili metotları tercih etmek gibi çok özel uzmanlıklar isteyen konular yer almaktadır.

Müzik eğitimi, “bireyin genel ve müziksel davranışlarında kendi müziksel davranışlarıyla ve kasıtlı olarak istedik değişimler oluşturma sürecidir” (Uçan, 1990).

“Çağdaş eğitim bilim, sanat ve teknik olarak üç genel konu alanını belli bir felsefi bütünlük içinde kapsayan bir çerçevede düzenleyip gerçekleştirilmeye çalışılır. Müzik eğitimi ise, daha çok sessel ve işitsel nitelikli bir sanat eğitimi olarak güzel sanatları eğitiminin en önemli dallarından birini oluşturur” (Uçan, 2005).

“Müziğin insan yaşamındaki etkileri bireysel, toplumsal, ekonomik ve kültürel olmak üzere dörde ayrılır ve bundan dolayı da müzik eğitimi, eğitimin geniş bir alanda yer eder. Müzik eğitimi, genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üçe ayrılmaktadır” (Uçan,1989).

“Genel mzık eğitimi, iş-meslek, okul, bölüm gözetmeksizin herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir yaşam için gerekli asgari genel mzık kültürünü kazandırmayı amaçlar.

Özengen mzık eğitimi, müziğe ya da müziğin bir dalına amatörce ilgili, istekli olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışları kazandırmayı amaçlar.

Mesleki mzık eğitimi ise, mzık alanının bütününü, bir kolu ya da dalını ve onunla ilgili bir isi meslek olarak seçen, müziğe belli ölçüde yetenekli kişilere yönelik olup, mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 1990).

1.5. BİREYSEL ÇALGI EğİTİMİ

algıyı müziğin temelini oluşturan ve müziği somutlaştıran en önemli unsur olarak görebiliriz. algıyı, gerek insan sesi gerekse de insanoğlunun ilkel çağlardan beri kullandığı ve zaman içerisinde geliştirdiği müzikal araçlar olarak tanımlamak mümkündür. “algı (mzık aleti) mzık yapmak için kullanılan aletlere verilen genel isimdir” (<http://tr.wikipedia.org>).

Bireysel algı ise mzık ğretmenliği lisans programında şöyle tanımlanmaktadır:

“Bireysel algı eğitimi dersi, aşamalı olarak teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden önekleri, bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür ile okul müziği eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar” (YK, 1998).

“Bir çalgıyı öğrenme süreci, çalgıyı çalma becerisini gösterebilmek için birtakım becerilerin sistematik olarak kazanılmasından oluşmaktadır” (Schleuter, 1997). Müzikte özellikle de çalgı eğitiminde performans kelimesi sıkça

kullanılmaktadır. Performans, müzikal olarak belirli becerilerin zamana bağlı olarak verimli kullanılması ve kazanılması anlamına gelmektedir. “Kaliteli çalgı eğitiminin; çağın gerisinde kalmayan, gelişen dünyaya koşut, çağdaş eğitimin gereklerini taşıyan, yeniliklere açık, teknolojik gelişmelerden en üst düzeyde yararlanan, araç-gereç ve programların bu eğitimi gerçekleştirmeye uygun durumda olmasıyla ilişkili ve orantılı olduğu söylenebilir” (Uslu, 2006).

Performans, kazanılan beceri ürünlerinin sergilenmesi anlamında kullanılır. Çalgı eğitiminde ise yapma, icra, yerine getirme, konser, başarı, elde edilen sonuç, randıman anlamlarına da gelmektedir” (Tufan, 2000). Bu kazanılması gereken beceriler “çalgı eğitiminde performans” olarak kullanılır. Performans kelimesi ise “yapmak, yerine getirmek, yerine getirim” olarak tanımlanır (TDK, 1971).

Öğrenciler eğitim süreleri boyunca, yukarıda belirtilen çalgı öğrenme süreçlerini en verimli şekilde kullanmaya çalışırlar. Bu doğrultuda öğrenciler, eğitim dönemlerinde ve sonrasında bireysel performanslarını geliştirme adına çeşitli etüt ve egzersizleri eğitimcilerinin yönlendirmeleri ile sistematik bir öğrenme sürecinin içinde gerçekleştirmeye çalışırlar.

Çalgı becerisi ve çalgı çalma yeteneği çok uzun yıllar devam eden bir süreç olarak müzik insanlarının hayatlarında vazgeçilmez bir unsur olarak yaşamlarına eşlik eden bir niteliktir.

Çalgı eğitiminde doğru metotlar, sistematik çalışma ve sabırlı bir tutum bu eğitim sürecini hızlı ve verimli hale getirebilir.

1.6. CANLI MÜZİK

Canlı müzik, müzik literatürü içerisinde oldukça sık kullanılan bir terim olmasına karşılık tam olarak belirgin bir tanıma sahip değildir. Ancak temel çerçeve içerisinde tanımlamak gerekirse seyirci önünde gerçek enstrüman ve

seslerle yapılan müzik türüdür. “Gazino, lokal vb. yerlerde yemek sırasında bir veya birkaç müzisyenin çalgı ve sesleri ile parçaları seslendirmesidir” (<http://sozluk.bilgiportal.com>).

Canlı müzik kavramının tarih içerisindeki bazı değişik örneklerine değinmekte fayda vardır. “Lumiere Kardeşler’in 28 Aralık 1895 tarihinde Paris’te yapılan ilk halka açık film gösteriminden başlayarak, sessiz filmler canlı müzik eşliğinde gösterilmekteydi” (Cook, 1990). En başından itibaren, müziğin film atmosferini yaratmaya katkıda bulunduğu ve seyircilere önemli duygusal ipuçları verdiği kabul edilmiştir. Bu sebeplerden dolayı, bazen film setinde çekim esnasında da canlı müzik kullanılırdı. Genellikle, küçük kasabalarda ve birbirine komşu sinema salonlarında bu amaçla bir piyanist bulunurdu. Şehirlerdeki büyük sinema salonları ise bir orgcu ya da bütün bir orkestrayı bünyesinde barındırma eğilimindeydi. Ünlü ‘Mighty Wurlitzer’ gibi kitlesel büyüklükteki sinema salonları, birtakım ses efektleriyle birlikte orkestral sesleri yapay olarak sağlayabiliyordu” (<http://www.tec-search.net>).

Tarihsel çerçevede canlı müzik örneklerine “vaudeville” (vodvil) olarak bilinen müzik tarzına da değinmek, konu itibarı ile önem taşımaktadır. “Rönesans sonlarında İtalyan sokak şarkıcılarının söylediği popüler şarkılara verilen genel ad. Bu tür şarkılar, 17.yy’ın ortalarında Paris’te moda olmuş, hatta Fransa’da sokak şarkıcıları için kullanılan voix-de-ville: “kentlin sesi” deyiminin “vaudeville” terimine kaynak olduğu düşünülmüştür. Yukarıda belirtilen özellikleri ile vaudeville, 18.yy’da bir çeşit müzikli Fransız sahne sanatına dönüşmüştür. Bu yönüyle ona “Fransız stili müzikli hafif oyun” denebilir. Batı dillerine Fransızca olarak giren sözcük, dilimize de ‘vodvil’ olarak yerleşmiştir” (Say, 2002).

Günümüz popüler kültürü, günlük yaşam içerisinde sürekli gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri ile kendisini gittikçe daha fazla hissettirmektedir. Popüler kültür, “En genel anlamıyla hızlı üretilen ve hızlı kaybolan, tarihsel önem, derinlik

ya da süreklilik iddiası olmayan, elitlik özelliği taşımayan, ortalama insanların sahip olduğu kültürel özellikler olarak ele alınmaktadır” (Solmaz, 2009). Popüler kültürün bir ürünü popüler müzikler, günümüz müzik endüstrisi ve eğlence hayatı içerisinde, ‘canlı müzik’ olarak karşımıza çıkmaktadır.

“Eğlence hayatı, toplumun kültürel ve sosyal yaşamını oluşturan önemli öğelerden birisidir. Eğlence hayatının içerdiği öğeler ise, popüler kültür ürünlerinin taşıyıcısıdır. Eğlence unsurları, özellikle kitle iletişim araçları vasıtasıyla toplumun tüm kesimlerine kolayca ulaşabilmekte ve toplum tarafından benimsenebilmektedir” (Alkan 2008).

Günümüzde ise kitle iletişim araçlarının her geçen gün yaygınlaşması ile birlikte popüler kültürün yaygınlaşması, günden güne küreselleşen dünya pazarı ve beraberindeki teknolojik yeniliklerin, müzik endüstrisini de aynı oranda etkilediğini söyleyebiliriz. Müzik Endüstrisi içerisinde konserler, albüm çalışmaları, festivaller, televizyon programları ve canlı performanslar gibi bir takım öğeler mevcuttur. İşte bu bağlamda canlı müzik (live music) içerisinde canlı bir çok performansı barındıran bir kavramdır. Genel kullanım ve algı olarak belirli mekanlarda (gece kulüpleri, kafeteryalar, gazinolar ve restoranlar) bir kişi veya grubun gerçek enstrümanlarla seyirci/dinleyici önünde performans gösterdikleri bir etkinliktir. Fakat canlı müzik değişik şekillerde icra edilebilmektedir. Örneğin sokak çalgıcılarının dışarıdaki icralarını da canlı müzik kategorisinde değerlendirebiliriz. Aynı şekilde konser çalışmaları da canlı müzik olarak değerlendirilebilir. Çünkü yukarıdaki etkinliklerin her birinin içinde, o anda çalmaktan ve söylemekten oluşan, belirli ya da dağınık bir kitleye hitap eden, kişisel veya grup performansları mevcuttur.

1.7. PROBLEM CÜMLESİ

Müzik bölümü öğrencilerinin, canlı müzik etkinliğinde bulunmaları, öğrencilerin bireysel çalgı seviyelerini geliştirmelerine katkı sağlamakta mıdır?

1.7.1 Alt Problemler

1. Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
2. Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, okudukları üniversiteye göre farklılık göstermekte midir?
3. Müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumu, öğrencilerin yaşlarına göre farklılık göstermekte midir?
4. Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgılarına göre farklılık göstermekte midir?
5. Bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumuna ilişkin görüşleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
6. Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumuna ilişkin görüşleri arasında bir farklılık var mıdır?
7. Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, okuldaki bireysel çalgıları ve zorunlu piyano eğitiminin dışında, başka bir çalgıyı çalabilme durumuna göre bir farklılık göstermekte midir?
8. Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında bir farklılık var mıdır?
9. Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumuna ilişkin görüşleri arasında bir farklılık var mıdır?
10. Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşleri arasında bir farklılık var mıdır?
11. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlardaki müzik formlarını (yerli-yabancı) icra edebilme görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.8. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı, canlı müzik performansı sergilemenin, öğrencinin çalgı yeteneğinin geliştirilmesinde ne derece etkili olduğunu belirlemektir. Türkiye'nin birçok alanında, lisans düzeyinde müzik bölümü mevcuttur ve canlı müzik etkinliği bulunmaktadır. Bu araştırma ile öğrencilerin müzik eğitim süreleri boyunca okuldaki çalgılarını geliştirmede canlı müzik unsurunun katkıları araştırılacaktır. Canlı müzik etkinlikleri, canlı performans sergilemede önemli olduğu düşünülerek yola çıkılan söz konusu araştırmada, çalgı eğitiminde canlı müzik etkinliğinde bulunmanın, öğrencinin çalgı performansını tamamlayıcı veya destekleyici yönlerinin olup olmadığının araştırılması amaçlanmıştır. Bunlarla beraber canlı müzik etkinliğinin öğrenci üzerinde; yaş, cinsiyet, sınıf, kullanılan çalgı, ezgi hafızası ve nota deşifre gibi değişkenler bakımından farklılık gösterip göstermediğini araştırmak amaç edinilmiştir.

1.9. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Müzik eğitimi sürecindeki çalgı unsuru ve bu unsurun öğrencilerin eğitim süreçleri içerisindeki yeri oldukça önemlidir. Okuldaki çalgı ders saatleri ve programı dışında, öğrencilerin günlük etüt ve ödevleri tekrar etmesi ve çalgılarını günlük hayatta da kullanabilmeleri, çalgı eğitim sürecinde, öğrenciye çok yararlı olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma ile, müzikal bir canlı performans sergilemenin, müzik bölümü öğrencilerinin okuldaki bireysel çalgı performansını geliştirmeleri açısından yararlı yönlerinin bulunup bulunmayacağına incelenmesi, bu alandaki literatüre önemli katkılar sağlayacağından ötürü önemli olduğu düşünülmektedir.

1.10. SAYILTILAR

Bu araştırmada;

1. İzlenen yöntemin araştırma problemini çözmek için uygun olduğu,
2. Veri toplama araçlarının bu araştırma için geçerli ve güvenilir olduğu,

3. Çalışmada yer alan öğrencilerin anket sorularına içtenlikle yanıt verdiği varsayılmaktadır.

1.11. SINIRLILIKLAR

Yapılan bu çalışma;

1. Cumhuriyet Üniversitesi ve Gazi Osman Paşa Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü 2. 3 ve 4. sınıfta okuyan toplam 98 öğrenci ile
2. Ölçme aracı olarak, kullanılan anket ile sınırlıdır.

1.12 TANIMLAR

Sanat: “Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli durum ve olayları, belirli bir amaç ve yöntem, belirli bir güzellik anlayışına göre işlenerek belirtilmiş gereçlerle anlatan özgün ve estetik bir bütündür” (Uçan, 1996).

Müzik Eğitimi: “Bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müzikal davranışlar kazandırmaya ve onun müzikal davranışlarını değiştirme, geliştirme sürecidir” (Say, 2002).

Bireysel Çalgı Eğitimi: “Çalgı öğretimi yoluyla bireyler ve toplumların devinîşsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değışiklikler oluşturma ya da yeni davranışlar kazandırma sürecine çalgı eğitimi denir” (Uçan, 1994). “Bireysel çalgı eğitimi dersi, aşamalı olarak teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür ile okul müziği eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar” (YÖK, 1998).

Performans: “Çalışanın yaptığı iş için harcaması gereken maksimum enerji, bilgi, kişisel yeterlilik ve işten aldığı doyuma performans denir. Yabancı dil kökenli bir kelimedir” (<http://www.turkcebilgi.com/soru/17078/performans-nedir>).

Canlı Müzik: “Gazino, lokal vb. yerlerde yemek sırasında bir veya birkaç müzisyenin çalgı ve sesleri ile parçaları seslendirmesidir” (<http://sozluk.bilgiportal.com>).

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırma konusu ile ilgili bulunan, araştırmacıya çalışmalarında fikir veren çeşitli kaynaklar ve tezler yer almaktadır.

Çiftçi (1996) tarafından yapılan “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinden Mezun Olan Öğrencilerin Başarı Durumları” adlı yüksek lisans tezi çalışmasına göre, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri’ndeki araç gereç yetersizliği başarıyı olumsuz etkilemektedir. araştırmasındaki bir diğer sonuç ise yatılı öğrencilerin diğer öğrencilere göre daha başarılı oldukları yönündedir. Ayrıca kitap ve nota kütüphanelerinin yetersizliğinin yanı sıra sosyal etkinliklerin sergilenebileceği kapalı ve açık mekanların yetersizliği de bu okulların başarının sürekliliğine engel oluşturmaktadır. AGSL Müzik Bölümlerindeki kadrolu öğretmen ihtiyacının giderilmesi gerektiği belirtilmiştir. incelenen AGS Liseleri’nin kendilerine ait binada eğitim öğretime devam ettikleri görülmüştür.

Gündoğdu (2006) tarafından yapılan “Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliliklerinin İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi” konulu çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı ilk ve orta dereceli kurumlarda çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin düşüncelerine göre, alanda görev yapan müzik öğretmenlerinin sahip oldukları mesleki alan yeterlik seviyeleri belirlenmiştir. Araştırma için gerekli verileri toplayabilmek için “Müzik Öğretmenleri Mesleki Yeterlik Anketi” kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre müzik öğretmenlerinin kulak eğitimi ve ses eğitimi yeterliklerine sahip oldukları, fakat bununla birlikte teknik açıdan eksiklikleri olduğu görülmektedir. Çalgı eğitimi yeterlik alanında, müzik öğretmenlerinin piyanoyu etkin bir biçimde kullanmadıkları, bununla birlikte okul

çalgularından herhangi birini yeterli düzeyde kullanabildikleri ancak çalgı topluluğunda çalma ve çalgı topluluğu yönetme yeterliklerinde eksikler bulunmaktadır. Toplu söyleme ve toplu çalma yeterlik alanında, müzik öğretmenlerinin tek sesli koro oluşturma ve çalıştırmada yeterli oldukları ancak çok sesli koro çalıştırmada yeterlik seviyelerinin yüksek olmadığı, müzikal yaratıcılık yeterlik alanında, müzik öğretmenlerinin üretkenliğe yönelik yetkilerde yetersiz kaldıkları görülmektedir. Özel öğretim yöntemleri ile müzik yapma alanında ise özel öğretim yöntemlerini bilmedikleri ve kullanmadıkları, genel müzik bilgisi ve kültürü konusunda yeterli oldukları, teknoloji ve materyal geliştirme alanında yeterli oldukları fakat bununla birlikte eksiklerinin olduğu saptanmıştır.

Ergün (2006) tarafından yapılan, “Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, Giriş Sınavı Başarı Puanları İle Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Dersi Ve Bireysel Çalgı Eğitimi Dersindeki Puanlarını, Geldikleri Lise Türüne Göre Karşılaştırılması” konulu çalışmada; geldikleri lise türüne göre gruplara ayrılan öğrencilerin, öncelikle giriş sınavı müzik teorisi ve giriş sınavı bireysel çalgı puanları elde edilmiştir. Daha sonra ise okudukları dönem boyunca bireysel çalgı eğitimi ve müziksel işitme, okuma ve yazma derslerinden aldıkları puanların ortalamaları alınmıştır. Giriş sınavı puanlarında diğer liselerden gelenlere göre yüksek başarı gösteren Konservatuvar mezunu öğrencilerinin, derslerdeki başarılarının düştüğü ama yine de diğer liselerden gelen öğrencilere göre daha başarılı oldukları gözlemlenmiştir. Bu öğrencilerin yarı zamanlı bile olsa konservatuarda aldıkları en az 4 senelik eğitimin, onların hem giriş sınavında hem de derslerde daha başarılı olmasına yardımcı olduğu sonucunu çıkartmıştır.

Evren (2007) tarafından yapılan “Türkiye’de Konservatuvarlar Ve Eğitim Fakülteleri’ndeki Çalgı Eğitiminde Kas ve İskelet Sistemi Rahatsızlıklarının Performansa Etkileri” konulu çalışmada; Türkiye’deki müzik ve çalgı eğitimi veren ve müzik ve çalgı öğretmeni yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında

görev yapan çalgı öğretim elemanları ve öğretim elemanı adayları olan lisans 4.sınıf çalgı öğrencilerine, uygulanmakta olan çalgı eğitimi derslerinde karşılaşılan kas ve iskelet sistemi rahatsızlıklarının performansa ve eğitime etkilerine ilişkin görüşlerini ortaya koyarak, bu alana katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada yer alan nitel veriler daha çok kaynak tarama yoluyla, nicel veriler ise çalgı öğretim elemanlarına ve Lisans 4. sınıf çalgı öğrencilerine uygulanan anket ve görüşme formlarıyla elde edilmiştir. Anket ve görüşme formları yöntemiyle elde edilen veriler frekans ve yüzde alınarak tablolar yardımıyla yorumlanarak açıklanmıştır. Araştırmanın sonucunda Çalgı öğretmenlerinin ve son sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğunun çalgı eğitimleri boyunca ağrıyla karşılaştıkları, bu konu ve bedenleri hakkında yeterli araştırma yapmadıkları/yapamadıkları, bazı bilinçsiz yaşamsal ve çalgısal hareketlerin sonucunda ağrılarının eğitimlerinde aksamaya yol açtığı görülmüştür.

Denizer (2008) tarafından yapılan “Müzik eğitimi Anabilim Dallarında Gitar Öğrencilerinin Müziksel İşitme-Okuma-Yazma Dersi Başarılarının Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi” konulu çalışma, 2007-2008 eğitim-öğretim yılıyla ve ulaşılabilen Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersi öğrencileri ve ilgili öğretim elemanları ile sınırlıdır. Öğretim elemanları ve öğrencilere uygulanan anketlerden elde edilen bulgulara göre, öğretim elemanları ve öğrenciler, uygulanmakta olan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersi içeriğini; haftalık ders saati açısından yeterli bulmamışlardır. Ayrıca, ders içeriğinin; çalgı tekniklerini, çalgıda yer alan temel pozisyonları, Türk ve yabancı bestecilere ait seçkin örnekleri öğretmede yetersiz kaldığı saptanmıştır. Öğretim elemanları ve öğrenciler, Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersi ve Müziksel İşitme-Okuma-Yazma derslerini ilişkilendirmiş, verdikleri yanıtlar ile Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinin, Müziksel İşitme-Okuma-Yazma dersine ihtiyaç duyduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca Müziksel İşitme-Okuma-Yazma dersinde başarılı olan öğrencilerin, Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) dersinde diğer öğrencilere kıyasla daha başarılı oldukları sonucuna varılmıştır. Ulaşılan tüm veriler istatistiksel

işlemlerden elde edilen sonuçlar ile kıyaslandığında doğrulanmakta ve aynı sonuçlara ulaşılmaktadır.

Gönen (2008) tarafından yapılan “Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Modern Gitar Metotlarının Uygulanması Kapsamında Elektrik Gitara Bakış” adlı araştırma; Türkiye’de ki müzik öğretmeni yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında okuyan gitar öğrencilerinin, uygulanmakta olan bireysel çalgı eğitimi (gitar) dersinin, öğretim programları dışında, modern gitar metotlarına ve elektro gitara bakış açıları yönünden genel durumuna, ilişkin görüşlerini ortaya koyarak, bu alana katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada yer alan nitel veriler daha çok kaynak tarama yoluyla, nicel veriler ise öğrencilere uygulanan anket formlarıyla elde edilmiştir. Anket yöntemiyle elde edilen verilerin, tanımsal istatistik yöntemleri kullanılarak çözümlenmesi sonucunda ulaşılan bulgular, araştırmanın amacına göre ele alınmış, tablolar yardımıyla yorumlanarak açıklanmıştır. Araştırmanın sonucunda; gitar dersi öğrencilerinin, elektrogitarı çalışma sırasında, araştırmanın çeşitli kaynaklardan edindiği bilgilerin aksine, çoğunlukla klasik gitar çalışma yöntemlerini kullandıkları ortaya çıkmıştır. Modern bir çalgı aleti sayılan elektrogitarla, klasik müzik adı altında toplanan barok müzik, klasik müzik, romantik müzik, çağdaş müzik, dönemlerinde yazılan eserlerin seslendirip, sınanabileceği çıkan bir diğer sonuçtur.

Otacıoğlu (2009) tarafından yapılan “Müzik Öğretmeni Adaylarının Benlik Saygısı Düzeyleri İle Akademik Çalgı Başarılarının Karşılaştırılması” konulu araştırmada, öğretmen adaylarının, benlik saygı düzeyleri ile akademik ve çalgı başarıları arasında bir ilişki olup olmadığı, farklı değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmada, Survey Yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi GSEB Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda, 2007-2008 öğretim yılında öğrenim gören toplam 80 kişi oluşturmaktadır. Araştırmadaki veriler, öğrencilere yönelik “Kişisel bilgi formu” ile 1965 yılında Rosenberg tarafından geliştirilen Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ)

kullanılarak toplanmıştır. Araştırmada, istatistiksel anlamlılık düzeyi olarak .05 kabul edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin RBSÖ düzeyleri ile bazı değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu saptanmıştır.

Çiftçi (2010) tarafından yapılan “Popüler Kültür Popüler Müzik Ve Müzik Eğitimi” konulu bu çalışmada, müzik türleri içerisinde önemli bir yeri olduğu düşünülen popüler müzik ile müzik eğitimi arasındaki ilişki değerlendirilmeye çalışılmıştır. Popüler müzik ve popüler kültür gibi kavramların açıklanmaya çalışıldığı çalışmada, ülkemizde icra edilen popüler müzik gözden geçirilmiştir. Popüler müzik kavramının incelenmesi sonrasında popüler müziklerin müzik eğitimi ile ilişkisinin ortaya koyulduğu çalışmada, müzik eğitimi sürecindeki popüler müzik uygulamaları irdelenmiş ve bu süreçte çeşitli önerilerde bulunularak değerlendirmeler yapılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Yapılan ilgili çalışma, müzik eğitimi öğrencilerinin görüşlerine göre, canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencileri arasında, çalgı çalabilme düzeylerinde anlamlı bir ilişki olup olmadığını ortaya koymayı ve bu iki değişkenle, uygulamaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri arasındaki, birlikte değişimin varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçladığından “ilişkisel tarama modeli” bir çalışmadır. Araştırmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri bir arada kullanılmakla birlikte, genel tarama modeli kapsamı içerisinde ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. “Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Genel tarama modelleri ile, tekil ya da ilişkisel taramalar yapılabilir. Çoğu araştırmalarda hem tekil hem de ilişkisel taramalara olanak verecek düzenlemelere gidilir” (Karasar, 1984). İlişkisel tarama modelleri, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir. İlişkisel çözümleme iki türlü yapılabilir. Bunlar: korelasyon ve karşılaştırmadır” (Karasar, 2011).

Bu araştırmada ayrıca tarama modeli kapsamında betimsel bir yöntem izlenmiş olup, veri toplamada anket tekniği kullanılmıştır. “Tarama modelleri geçmişte ya da hala var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır” (Karasar, 2011).

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

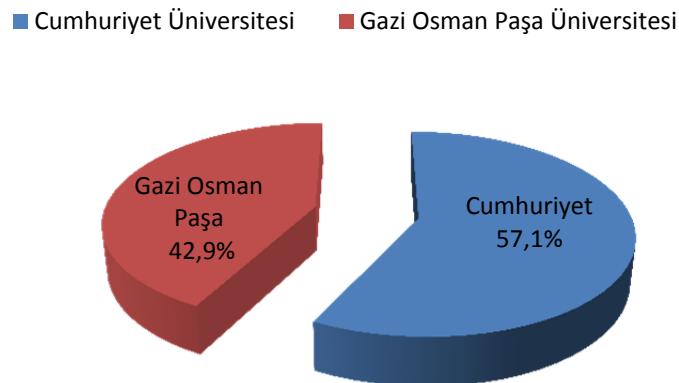
Bu araştırmanın evrenini, Türkiye’deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında eğitimine devam eden müzik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu ise, Cumhuriyet Üniversitesi’nin ve Gazi Osman Paşa Üniversitesi’nin müzik eğitimi bölümlerinin 2-3 ve 4. sınıfında eğitim gören 98 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Üniversiteye Göre Dağılımı

Üniversite	N	%
Cumhuriyet Üniversitesi	56	57,1
Gazi Osmanpaşa Üniversitesi	42	42,9
Toplam	98	100,0

Tablo 1.’de çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin %57,1’ini Cumhuriyet Üniversitesi öğrencileri, % 42,9’unu ise Gazi Osman Paşa Üniversitesi öğrencilerinin oluşturduğu görülmektedir.

Şekil 1. Çalışma Grubunun Okuduğu Üniversiteye Göre Dağılım Grafiği

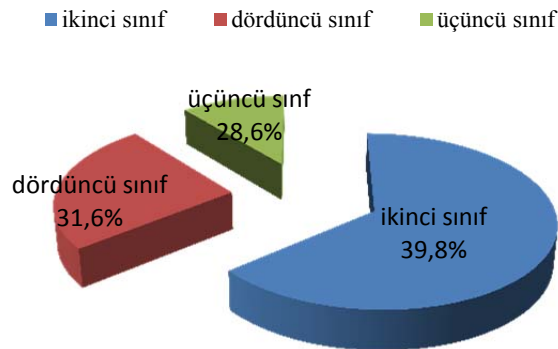

Tablo 2. Çalışma Grubunun Sınıf Durumuna Göre Dağılımı

Sınıf	N	%
İkinci sınıf	39	39,8
Üçüncü sınıf	28	28,6
Dördüncü sınıf	31	31,6
Toplam	98	100,0

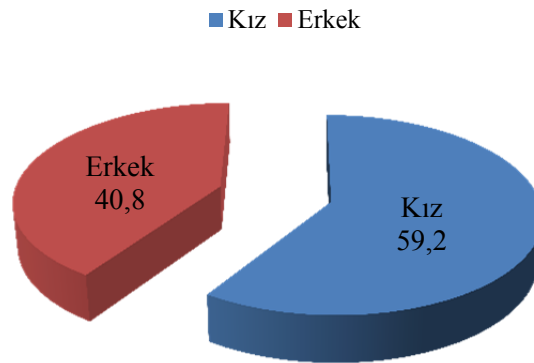
Tablo 4’de çalışma grubunun, %39,8 ‘inin ikinci sınıf, %28,6’sının üçüncü sınıf, %31,6’sının da dördüncü sınıfta okuduğu görülmekte ve ikinci sınıf öğrencileri çalışma grubunun büyük bir kısmını oluşturmaktadır.

Şekil 2. Çalışma Grubunun Sınıf Durumuna Göre Dağılım Grafiği**Tablo 3. Çalışma Grubunun Cinsiyet Dağılımı**

Cinsiyet	N	%
Kız	58	59,2
Erkek	40	40,8
Toplam	98	100,0

Tablo 3.’de görüldüğü gibi çalışma grubunun %59.2’si kız, %40.8’i erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Buna göre uygulamaya katılanların çoğunluğunu kız öğrenciler oluşturmaktadır.

Şekil 3. Çalışma Grubunun Cinsiyete Göre Dağılım Grafiği

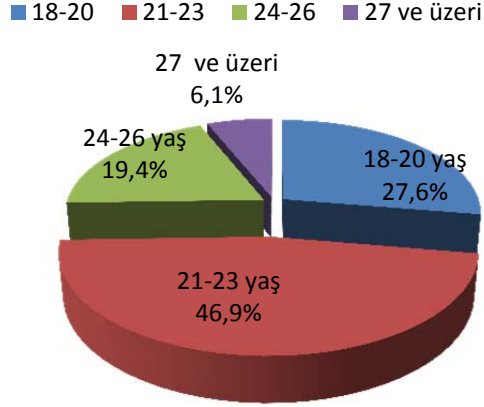

Tablo 4. Çalışma Grubunun Yaş Dağılımı

Yaş	N	%
18-20 yaş	27	27,6
21-23 yaş	46	46,9
24-26 yaş	19	19,4
27 yaş ve üzeri	6	6,1
Toplam	98	100,0

Yapılan analizde araştırmaya katılan öğrencilerin %27,6'sı 18-20 yaş, %46,9'u 21-23 yaş, %19,4'ü 24-26 yaş ve %6,1'i 27 yaş ve üzerindedir. 21-23 yaş aralığında olan öğrenciler çalışma grubunun çoğunluğu oluşturmaktadır.

Şekil 4. Çalışma Grubunun Yaşa Göre Dağılım Grafiği

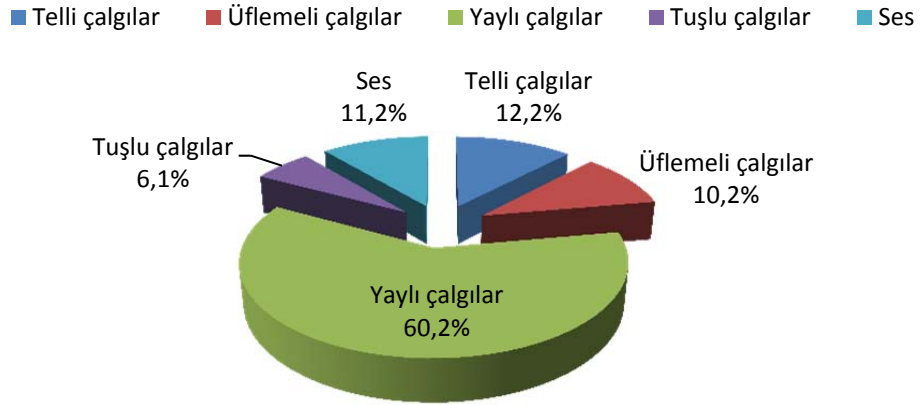

Tablo 5. Çalışma Grubunun Bireysel Çalgı Dağılımı

Bireysel çalgılar	N	%
Telli çalgı (gitar, bağlama)	12	12,2
Üflemeli çalgı (yan flüt)	10	10,2
Yaylı çalgı (keman, viyola, çello, kontrbas)	59	60,2
Tuşlu çalgı (piyano)	6	6,1
Ses (şan)	11	11,2
Toplam	98	100,0

Tablo 5’de çalışma grubunun çalgılara göre dağılımı görülmektedir. Tablodaki verilere göre çalışma grubunun %60,2’si (59 kişi) bireysel çalgı dersinde yaylı çalgı(keman, viyola, çello, kontrbas) çalmaktadır. Bu sayı toplam sayı içinde en yüksek değer olarak tabloda karşımıza çıkmaktadır. Çalgı dağılımındaki en düşük yüzdelik değer ise %6,1’i ile tuşlu çalgılar(piyano) gelmektedir.

Şekil 5. Çalışma Grubunun Çaldığı Bireysel Çalgıya Göre Dağılım Grafiği

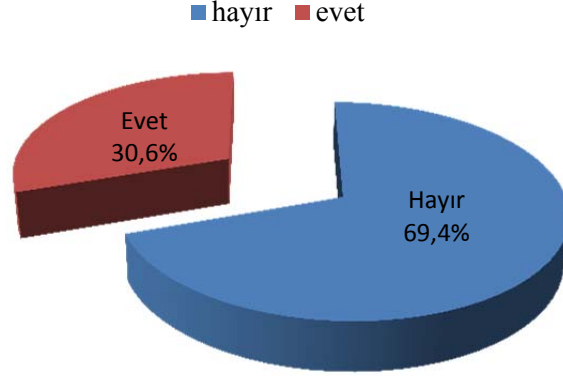

Tablo 6. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Canlı Müzik Yapma Durumu

Canlı müzik	N	%
Yapmıyorum	68	69,4
Yapıyorum	30	30,6
Toplam	98	100,0

Tablo 7’de çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin, canlı müzik etkinliğinde bulunup bulunmama oranları görülmektedir. Grubu oluşturan toplam 98 öğrencinin 30’u (%30,6) canlı müzik etkinliğinde bulunmaktadır. 68 (%69,4) öğrenci ise canlı müzik etkinliğinde bulunmamaktadır.

Şekil 6. Çalışma Grubunun Canlı Müzik Etkinliğinde Bulunma Durumuna Göre Dağılım Grafiği

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Bu çalışmada anket tekniği kullanılmıştır. Anketlerde bulunan her önerme, 5’li likert tipi derecelendirmeye göre düzenlenmiş ve anketin güvenilirliğinin test edilmesinde, Alfa Katsayısından (Cronbach’s Alfa) yararlanılmıştır.

3.3.1. Bireysel Çalgısıyla Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgılarındaki Başarı Durumlarını İnceleme Ölçeği

Canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin çalgılarındaki başarı durumlarını incelemek üzere yapılan bu çalışmada toplamda 16 sorudan oluşan ve araştırmacı tarafından geliştirilen, “bireysel çalgısıyla canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin çalgı başarı durumlarını inceleme ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek toplam 98 kişiden oluşan çalışma grubuna uygulanmıştır.

Tablo 7. Güvenilirlik değeri

	Cronbach's Alpha	Soru Sayısı
Genel yeterlik	,792	11

Cronbach's Alpha güvenilirlik test sonucunda, anketin güvenilirliği %79,2 olarak bulunmuştur.

3.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ VE YORUMLANMASI

Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 15.0 programı kullanılmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Frekans, Yüzde, Ortalama, Standart sapma) kullanılmıştır. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup durumunda, parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında independend-Samples t-testi kullanılmıştır. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında ikiden fazla grup durumunda, parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında One-Way Anova testi kullanılmıştır. Genel güvenilirlik ve alt boyutların güvenilirliği için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Sonuçlar % 95 güven aralığında, anlamlılık $p < 0,05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. PROBLEME İLİŞKİN BULGU VE YORUMLAR

Araştırmanın problem cümlesi olan “Bireysel Çalgısıyla Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgı Başarı Durumları” sorusuna ilişkin bilgilere, araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen anketten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

4.1.1. Çalışma grubunun bireysel çalgı başarı durumuna ilişkin görüşlerini yansıtan tablolar ve yorumlar

Birinci alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar; araştırmanın birinci alt problemi olan “Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin bilgilere, araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen anketten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 8. Canlı Müzik Yapan/Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	N	$\bar{x}$	S
Kız	58	1,68	1,52
Erkek	40	3,00	2,02

Birinci alt probleme ilişkin bulgularda, canlı müzik yapan/yapmayan kız öğrencilerin ortalaması $\bar{X} = 1,68$, erkek öğrencilerin ortalaması $\bar{X} = 3,00$ 'dır dır. Erkek öğrencilerin canlı müzik etkinliğinde bulunma durumları, kız öğrencilere göre daha yüksektir. Tablo 8.1.'de araştırmaya katılan öğrencilerin canlı müzik yapma/yapmama durumunun cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 8.1. Canlı Müzik Yapan/Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımının t-testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Kız	58	1,68	1,52	96	-3,653	,000*
Erkek	40	3,00	2,02			

*p<.05.

Tablo 8.1.'de, canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (t= -3,653, p<.05). Bu sonuca dayanarak canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri cinsiyet açısından incelendiğinde, erkek öğrencilerin, kız öğrencilere göre daha fazla sayıda oldukları ve kız öğrencilerin aile ve çevre gibi bazı sebeplerden dolayı, sosyal yaşam içerisinde erkek öğrencilere göre daha az katılımcı oldukları söylenebilir.

İkinci alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar; araştırmanın ikinci alt problemi olan “Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, okudukları üniversiteye göre farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin bilgilere araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen ankettten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 9. Canlı Müzik Yapan/Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Okudukları Üniversiteye Dağılımı

Üniversite	N	$\bar{x}$	S
Cumhuriyet Üniversitesi	56	2,21	1,85
Gazi Osman Paşa Üniversitesi	42	2,23	1,87

İkinci alt probleme ilişkin bulgulara göre, Cumhuriyet Üniversitesinde eğitim gören müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması $\bar{X} = 2,21$, Gazi Osman Paşa Üniversitesinin müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması $\bar{X} = 2,23$ 'dir. Tablo 9.1'de araştırmaya katılan öğrencilerin canlı müzik yapma durumlarının okudukları üniversiteye göre farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 9.1. Canlı Müzik Yapan/Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Okudukları Üniversiteye Dağılımının t-testi Sonuçları

Üniversite	N	$\bar{x}$	S	sd	t	p
Cumhuriyet Üniversitesi	56	2,21	1,85	96	-,063	,950*
Gazi Osman Paşa Üniversitesi	42	2,23	1,87			

*p>.05

Tablo 9.1'de, canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin çalgı başarı durumlarının okudukları üniversiteye göre anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (t= -,063, p>.05). Bu sonuca dayanarak canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin çalgı başarı durumları okudukları üniversiteye göre farklılık göstermediği ve farklı şehirlerdeki üniversitelerin, öğrencilerin sosyal etkinliğini çok fazla etkilemediği söylenebilir.

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar; araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumu, öğrencilerin yaşlarına göre farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin bilgilere, araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen anketten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 10. Müzik Bölümü Öğrencilerinin, Bireysel Çalgı Dersinin Sınavında Heyecanlanma Durumunun Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	N	$\bar{x}$	S
18-20 yaş	27	2,48	1,96
21-23 yaş	46	2,13	1,82
24-26 yaş	19	2,26	1,91
27 ve üzeri	6	1,66	1,63

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgularda, 18-20 yaş arasındaki müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması $\bar{X} = 2,48$; 21-23 yaş müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması $\bar{X} = 2,13$; 24-26 yaş müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması $\bar{X} = 2,26$ ve 27 ve üzeri yaş müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması 1,66'dır. Çalışma grubunun çoğunluğunu oluşturan 18-20 yaş müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgı dersinin sınavında daha çok heyecanlanmaktadır. Bu durum öğrencilerin bölüme yeni adapte olmaları ve diğerlerine göre daha az tecrübeli olmaları ile açıklanabilir. Tablo 10.1'de müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumu, yaşa göre farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan anova testi (varyans analizi) sonuçları görülmektedir.

Tablo 10.1. Müzik Bölümü Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Sınavında Heyecanlanmasının Yaşa Göre Farklılık Gösterme Durumunun Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	4,086	3	1,362	,389	,761*
Gruplar içi	328,976	94	3,500		
Toplam	333,061	97			

*P>.05.

Tablo 10.1.'de müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı sınavında heyecanlanma durumlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>.05).

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar; araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgılarına göre farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin bilgilere araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen anketten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 11. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, bireysel çalgılarına göre dağılımı

Bireysel Çalgılar	N	$\bar{x}$	S
Telli Çalgılar	12	2,66	2,05
Üflemeli Çalgılar	10	1,00	,00
Yaylı Çalgılar	59	2,35	1,90
Tuşlu Çalgılar	6	1,00	,00
Ses	11	2,81	2,08

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgularda, bireysel çalgısı telli çalgılardan oluşan müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması $\bar{x}=2,66$; bireysel çalgısı üflemeli

çalgılardan oluşan müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması $\bar{X}=1,00$; bireysel çalgısı yaylı çalgılardan oluşan müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması 2,35; bireysel çalgısı tuşlu çalgılardan oluşan müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması 1,00'dır. Tablo 11.1'de bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, bireysel çalgılarına göre farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan anova testi (varyans analizi) sonuçları görülmektedir.

Tablo 11.1. Canlı Müzik Yapan/Yapmayan Müzik Bölümü öğrencilerinin, Bireysel Çalgılarına Göre Dağılımının Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	31,233	4	7,808	2,406	,055*
Gruplar içi	301,828	93	3,245		
Toplam	333,061	97			

*P>.05.

Tablo 11.1'de, canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, bireysel çalgı durumlarına göre anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir (p>.05). Çalışma grubunun çoğunluğunu yaylı çalgılar çalan müzik bölümü öğrencilerinin oluşturduğu Tablo 11. de görülmektedir. Bu sonuçtan hareketle müzik bölümlerinde yaylı çalgıların kullanımının diğer çalgılara nazaran daha fazla tercih edildiği fakat canlı müzik etkinliğinde öğrenciler tarafından anlamlı bir fark oluşturmadığı söylenebilir.

Beşinci alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar; araştırmanın beşinci alt problemi olan “Bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumuna ilişkin görüşleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin bilgilerle araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen ankette elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 12. Bireysel çalgı dersinin sınavdaki heyecanlanma durumunun cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet	N	$\bar{x}$	S
Kız	58	3,68	1,20
Erkek	40	2,72	1,35

Beşinci alt probleme ilişkin bulgulara göre, heyecanlanma durumunda kız öğrencilerinin ortalaması $\bar{X} = 3,68$, erkek öğrencilerinin ortalaması $\bar{X} = 2,72$ 'dir. Tablo 12.1.'de araştırmaya katılan öğrencilerin bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumunun cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 12.1. Bireysel çalgı dersinin sınavdaki heyecanlanma durumunun cinsiyete göre dağılımının t-testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{x}$	S	sd	t	p
Kız	58	3,68	1,20	96	3,701	,000*
Erkek	40	2,72	1,35			

*p<.01

Tablo 12.1.'de bireysel çalgı dersinin sınavındaki heyecanlanma durumunun cinsiyete göre anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir (t=3,701 , p= ,000). Bu sonuca dayanarak bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumu cinsiyete göre farklılık göstermektedir ve kız öğrenciler daha çok heyecanlanmaktadır. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla daha az canlı müzik yaptıkları araştırmanın birinci alt probleminde görülmüştür. Bu sonuçtan dolayı kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla sahne deneyimlerinin daha az olmasından dolayı daha çok heyecanlandıklarını söyleyebiliriz.

Altıncı alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar; araştırmanın altıncı alt problemi olan “Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü

öğrencileri, bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin bilgilere araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen anketten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 13. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı ders sınavında heyecanlanma durumu

Canlı müzik	N	$\bar{x}$	S
Yapmıyorum	68	3,67	1,23
Yapıyorum	30	2,43	1,19

Altıncı alt probleme ilişkin bulgulara göre, canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanan öğrencilerin ortalaması $\bar{x}=3,67$, bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanmayan öğrencilerin ortalaması $\bar{x}= 2,43$ 'dür. Tablo 13.1.'de araştırmaya katılan canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumuna göre farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 13.1. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı ders sınavında heyecanlanma durumunun t-testi Sonuçları

Canlı müzik	N	$\bar{x}$	S	sd	t	p
Yapmıyorum	68	3,67	1,23	96	4,62	,000*
Yapıyorum	30	2,43	1,19			

*p<.01

Tablo 13.1.'de canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumu ile arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (t=4,62, p= ,000). Bu durum canlı müzik yapan

öğrencilerinin sahne deneyimleri sayesinde, sınavlarda daha az heyecanlandığı sonucunu doğurabilmektedir.

Yedinci alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar; araştırmanın yedinci alt problemi olan “Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, okuldaki bireysel çalgıları ve zorunlu piyano eğitiminin dışında, başka bir çalgıyı çalabilme durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin bilgilere araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen anketten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 14. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin başka bir çalgıyı da çalabilme durumu

Canlı müzik	N	$\bar{x}$	S
Yapmıyorum	68	4,05	,78
Yapıyorum	30	3,93	1,08

Yedinci alt probleme ilişkin bulgularına göre, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin başka bir çalgıyı da çalabilme durumunun ortalaması $\bar{x}=4,05$, canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencilerinin başka bir çalgıyı çalabilme durumunun ortalaması $\bar{x}=3,93$ 'tür. Tablo 14.1.'de araştırmaya katılan canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin başka bir çalgıyı da çalabilme durumuna göre farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 14.1. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin başka bir çalgıyı da çalabilme durumunun t-testi Sonuçları

Canlı müzik	N	$\bar{x}$	S	sd	t	p
Yapmıyorum	68	4,05	,78	96	,645	,520*
Yapıyorum	30	3,93	1,08			

*p>.05

Tablo 14.1.'de canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, başka bir çalgıyı da çalabilme durumu arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($t=,625$, $p= ,520$). Bu sonuca göre canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencileri okuldaki bireysel çalgıları ve zorunlu piyano eğitiminin dışında, başka bir çalabilme konusunda kendilerini yeterli gördükleri ve başka çalgıları lisans eğitimlerinde kullanma gereği duymadıklarını söyleyebiliriz.

Sekizinci alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar; araştırmanın sekizinci alt problemi olan “Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin görüşleri arasında bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin bilgilere araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen anketten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 15. Araştırma grubunun canlı müzik yapma/yapmama durumunun, haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin görüşleri

Canlı müzik	N	$\bar{x}$	S
Yapmıyorum	68	2,05	1,39
Yapıyorum	30	2,30	1,23

Sekizinci alt probleme ilişkin bulgulara göre, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin görüşlerinin ortalaması $\bar{x}= 2,05$ 'dir. Canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencilerinin haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin

görüşlerinin ortalaması $\bar{X} = 2,30$ 'dur. Tablo 15.1.'de araştırmaya katılan canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin görüşlerinin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 15.1. Araştırma grubunun canlı müzik yapma/yapmama durumunun, haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin görüşlerinin t-testi Sonuçları

Canlı müzik	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Yapmıyorum	68	2,05	1,39	96	,-817	,416*
Yapıyorum	30	2,30	1,23			

*p>.05

Tablo 15.1'de canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine dair görüşleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($t = ,817$, $p = ,416$). Bu sonuca göre canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersi, haftalık ders yükü, uygulanan çalgı müfredat programı ve haftalık ödev yükü açısından yeterli bulduklarından dolayı bu sonuca ulaştıklarını düşünebiliriz.

Dokuzuncu alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar: araştırmanın dokuzuncu alt problemi olan “Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin bilgilere araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen anketten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 16. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumuna ilişkin görüşleri

Canlı müzik	N	$\bar{X}$	S
Yapmıyorum	68	3,50	1,09
Yapıyorum	30	4,20	,99

Dokuzuncu alt probleme ilişkin bulgulara göre, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumunun ortalaması $\bar{X}=3,50$ canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencilerinin, duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumunun ortalaması $\bar{X}=4,20$ 'dir. Tablo 16.1.'de araştırmaya katılan canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumuna ilişkin görüşlerinin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 16.1. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumuna ilişkin görüşlerinin t-testi Sonuçları

Canlı müzik	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Yapmıyorum	68	3,50	1,09	96	-2,986	,004*
Yapıyorum	30	4,20	,99			

*p<.05

Tablo 16.1'de canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu söyleyebiliriz (t= -2,986, p= ,004). Bu durum canlı müzik yapan öğrencilerin, sahnede kısa ezgili melodileri kulaktan çalabilmeleri ve bu yönde bir sahne performansı sergilemeleri ile açıklanabilir.

Onuncu alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar; araştırmanın onuncu alt problemi olan “Bireysel çalgısı ile canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü

öğrencilerinin, gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşleri arasında bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin bilgilere araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen anketten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 17. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşleri

Canlı müzik	N	$\bar{x}$	S
Yapmıyorum	68	3,42	,83
Yapıyorum	30	3,86	,81

Onuncu alt probleme ilişkin bulgulara göre, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşlerinin ortalaması $\bar{x}=3,42$ 'dir. Canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencilerinin, gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşlerinin ortalaması $\bar{x}=3,86$ 'dir. Tablo 17.1'de araştırmaya katılan canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşlerinin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 17.1. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşlerinin t-testi Sonuçları

Canlı müzik	N	$\bar{x}$	S	sd	t	p
Yapmıyorum	68	3,42	,83	96	-2,420	,017*
Yapıyorum	30	3,86	,81			

*p<.05

Tablo 17.1’de canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu söyleyebiliriz ($t = -2,420$, $p = ,017$). Canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencileri, gördükleri herhangi bir melodiyi enstrümanları ile doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu söyleyebiliriz. Bu durumun canlı müzik yapan öğrencilerin sahnede, çalgılarını daha verimli ve pratik kullanmaya yönelik bir performans sergilediklerinden kaynaklı olduğu düşünülebilir.

On birinci alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlar; araştırmanın on birinci alt problemi olan “Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlardaki müzik formlarını (yerli-yabancı) icra edebilme görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin bilgilere araştırmacı tarafından hazırlanıp geliştirilen anketten elde edilen verilerden ulaşılmıştır.

Tablo 18. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlardaki müzik formlarını (yerli-yabancı) icra edebilme görüşlerinin dağılımı

Canlı müzik	N	$\bar{x}$	S
Yapmıyorum	68	2,88	1,05
Yapıyorum	30	3,63	1,06

On birinci alt probleme ilişkin bulgularda, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlarda ki müzikleri çalabilme görüşlerinin ortalaması $\bar{x} = 2,88$ ’dir. Canlı müzik yapan öğrencilerin bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlardaki müzikleri çalabilme görüşlerinin ortalaması $\bar{x} = 3,63$ ’tür. Tablo 18.1.’de araştırmaya katılan canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlardaki müzik formlarını (yerli-yabancı) icra edebilme görüşlerinin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini sorgulamak amacıyla yapılan t-testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 18.1. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlardaki müzik formlarını (yerli-yabancı) icra edebilme görüşlerinin dağılımının t-testi Sonuçları

Canlı müzik	N	$\bar{x}$	S	sd	t	p
Yapmıyorum	68	2,88	1,05	96	-3,230	,002*
Yapıyorum	30	3,63	1,06			

*p<.05

Tablo 18.1.'de canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlardaki müzik formlarını icra edebilme görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu görmekteyiz (p<.05). Bu durumun canlı müzik performansının, aynı zamanda farklı müzik dinleyicilerine hitap eden ve farklı müzik formlarını içerebilen bir etkinlik olmasından kaynaklı olduğu sonucuna ulaşabiliriz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ, ÖNERİLER VE TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen sonuçlar alt problemlere göre sıralanarak sunulmuş olup, konuya ilişkin tartışma ve öneriler geliştirilmeye çalışılmıştır.

5.1. ARAŞTIRMANIN ALT PROBLEMLERİNE İLİŞKİN SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine ilişkin sırada edinilen bulgulara yönelik sonuç, tartışma ve önerilere yer verilmektedir

5.1.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemi Olan, “Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri Cinsiyet Değişkenlerine Göre Farklılık Göstermekte midir?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar

5.1.1.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri cinsiyet açısından incelendiğinde, erkek öğrencilerin, kız öğrencilere göre daha fazla sayıda oldukları görülmektedir.

5.1.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemi Olan, “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri, Okudukları Üniversiteye Göre Farklılık Göstermekte midir? Sorusuna İlişkin Sonuçlar

5.1.2.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, okudukları üniversiteye göre anlamlı bir fark oluşturmadığı görülmektedir. Bu sonuca göre canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, okudukları üniversiteye göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemi Olan, “Müzik Bölümü Öğrencilerinin, Bireysel Çalgı Dersinin Sınavında Heyecanlanma Durumunun Yaşa Göre Farklılık Göstermekte midir?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar

5.1.3.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, 18-20 yaş arasındaki müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması $\bar{x}=2,48$; 21-23 yaş müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması 2,13; 24-26 yaş müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması 2,26 ve 27 ve üzeri yaş müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması 1,66'dır. Çalışma grubunun çoğunluğunu oluşturan 18-20 yaş müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgı dersinin sınavında daha çok heyecanlanmaktadırlar. Bununla beraber, müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı sınavında heyecanlanma durumlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir fark olmadığı da görülmektedir.

5.1.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri, Bireysel Çalgılarına Göre Farklılık Göstermekte Midir?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar

5.1.4.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, bireysel çalgısı telli çalgılardan oluşan müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması $\bar{x}=2,66$; bireysel çalgısı üfleli çalgılardan oluşan müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması 1,00; bireysel çalgısı yaylı çalgılardan oluşan müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması

2,35; bireysel çalgısı tuşlu çalgılardan oluşan müzik bölümü öğrencilerinin ortalaması 1,00'dir. Çalışma grubunun çoğunluğunu yaylı çalgılar çalan müzik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Bununla birlikte, canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, bireysel çalgı durumlarına göre anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgı Dersinin Sınavında Heyecanlanma Durumuna İlişkin Görüşleri Cinsiyete Göre Farklılık Göstermekte Midir?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar

5.1.5.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, kız öğrencilerinin ortalaması $\bar{x}$ ortalama= 3,68, erkek öğrencilerinin ortalaması $\bar{x}$ =2,72'dir. Bireysel çalgı dersinin sınavındaki heyecanlanma durumunun, cinsiyete göre anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir. Bu sonuca dayanarak bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumu cinsiyete göre farklılık göstermekte olduğu ve kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha çok heyecanlandığı sonucuna varılmaktadır. Bununla birlikte kız öğrencilerin, erkek öğrencilere oranla daha az canlı müzik yaptıkları araştırmanın birinci alt probleminde görülmüştür. Bu sonuçtan dolayı kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla daha çok heyecanlanmaktadır.

5.1.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri, Bireysel Çalgı Dersinin Sınavında Heyecanlanma Durumuna İlişkin Görüşleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var Mıdır?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar

5.1.6.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanan öğrencilerin ortalaması $\bar{x}$ =3,67, bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanmayan öğrencilerin ortalaması $\bar{x}$ ortalama= 2,43'dür. Müzik bölümü öğrencilerinin, canlı müzik etkinliğinde bulunma durumu ile bireysel çalgı dersinin sınavında heyecanlanma durumu arasında anlamlı bir fark olduğu

görülmektedir. Bu sonuca göre canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencileri, canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencilerine oranla daha fazla heyecanlandığını sonucuna varılmaktadır.

5.1.7. Araştırmanın Yedinci Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri, Okuldaki Bireysel Çalgıları Ve Zorunlu Piyano Eğitiminin Dışında, Başka Bir Çalgıyı da Çalabilme Durumuna Göre Anlamlı Bir Farklılık Göstermekte Midir?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar

5.1.7.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin başka bir çalgıyı çalabilme durumunun ortalaması $\bar{x}=4,05$, canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencilerinin başka bir çalgıyı çalabilme durumunun ortalaması $\bar{x}=3,93$ 'tür. Canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, başka bir çalgıyı da çalabilme durumu arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Bu sonuca göre canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencileri okuldaki bireysel çalgıları ve zorunlu piyano eğitiminin dışında, başka bir çalabilme durumları, canlı müzik etkinliğinde bulunup bulunmama açısından bir farklılık göstermediğini söyleyebiliriz.

5.1.8. Araştırmanın Sekizinci Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin, Haftalık 1 Saat Olan Bireysel Çalgı Dersinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri Arasında Bir Farklılık Var Mıdır? Sorusuna İlişkin Sonuçlar

5.1.8.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin görüşlerinin ortalaması $\bar{x}=2,05$ 'dir. Canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencilerinin haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterliliğine ilişkin görüşlerinin ortalaması $\bar{x}=2,30$ 'dur. Canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin

yeterliliğine dair görüşleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Bu sonuca dayanarak canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersini yeterli bulmadıklarını söyleyebiliriz.

5.1.9. Araştırmanın Dokuzuncu Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin, Duyduğu Kısa Bir Melodiyi Anında Kulaktan Çalabilme Durumuna İlişkin Görüşleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var Mıdır?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar

5.1.9.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumunun ortalaması $\bar{x}=3,50$, canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencilerinin, duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumunun ortalaması $\bar{x}=,20$ 'dir. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabilme durumuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu söyleyebiliriz. Bu sonuca göre canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencileri, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerine göre duyduğu kısa bir melodiyi anında kulaktan çalabildikleri sonucuna ulaşmaktadır.

5.1.10. Araştırmanın Onuncu Alt Problemi Olan “Bireysel Çalgısı İle Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin, Gördüğü Herhangi Kısa Bir Melodiyi Enstrümanı İle İlk Bakışta Doğru Çalabilme Durumuna İlişkin Görüşleri Arasında Bir Farklılık Var Mıdır?” Sorusuna İlişkin Sonuç

5.1.10.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin, gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşlerinin ortalaması $\bar{x}=3,42$ 'dir. Canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencilerinin, gördüğü herhangi bir melodiyi enstrümanı ile ilk bakışta doğru çalabilme durumuna

ilişkin görüşlerinin ortalaması $\bar{X}=3,86$ 'dır. Canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencileri, gördükleri herhangi bir melodiyi enstrümanları ile doğru çalabilme durumuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu söyleyebiliriz ($P<.05$). Bu sonuca göre, canlı müzik yapan öğrenciler, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerine göre, gördükleri herhangi bir kısa melodiyi, ilk bakışta enstrümanları ile doğru çalabildikleri sonucuna ulaşılmaktadır.

5.1.11. Araştırmanın On Birinci Alt Problemi Olan “Canlı Müzik Yapan Ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencileri, Bireysel Çalgısı İle Çeşitli Tarzlardaki Müzik Formlarını (yerli-yabancı) İcra Edebilme Görüşleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var Mıdır?” Sorusuna İlişkin Sonuçlar

5.1.11.1. Yapılan analiz değerlendirme sonuçlarına göre, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlarda ki müzikleri çalabilme görüşlerinin ortalaması $\bar{X}=2,88$ 'dir. Canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencilerinin bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlarda ki müzikleri çalabilme görüşlerinin ortalaması $\bar{X}=3,63$ 'tür. Canlı müzik yapan/yapmayan müzik bölümü öğrencileri, bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlardaki müzik formlarını (yerli-yabancı) icra edebilme görüşleri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu görmekteyiz ($p<.05$). Bu sonuca göre canlı müzik yapan müzik bölümü öğrencileri, canlı müzik yapmayan müzik bölümü öğrencilerine göre bireysel çalgısı ile çeşitli tarzlarda müziği icra edebildiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Tüm bu bilgiler ışığında elde edilen veriler, canlı müzik etkinliğinde bulunan müzik bölümü öğrencilerinin, canlı müzik etkinliğinde bulunmayan öğrencilere göre çeşitli açılardan bireysel çalgılarına daha hakim oldukları sonucunu beraberinde getirmektedir. Canlı müzik yapan öğrencilerin yapmayan öğrencilere nazaran, gördükleri ve duydukları kısa melodileri, çalgıları ile doğru bir şekilde kulaktan çalabildikleri ve bu durumu bireysel çalgılarına da yansıtabildikleri, çalgı final sınavlarında ve okuldaki çeşitli etkinliklerde daha az

heyecan duydukları, mesleki gelişim açısından farklı formlardaki müzikler konusunda bilgi sahibi olabildikleri ve bu müzik formlarını çalgıları ile icra edebildikleri, çalışmanın sonucunda ulaşılan bilgiler olarak görülmektedir.

Yapılan bu çalışmadan yola çıkılarak aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur;

1.Canlı müzik etkinliğinde bulunan müzik öğrencilerinin, eğitim süreçleri boyunca çalgı çalma düzeylerini geliştirebilmek ve okul dışında da düzenli egzersiz yapabilmek adına, canlı müzik etkinliğinde bulunabilecekleri;

2.Öğrencilerin okul dersleri dışında da, değişik müzik formları konusunda tecrübe sahibi olabilmeleri, öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimleri bakımından, canlı müzik etkinliğinde bulunmalarının, bu açıdan önemli olabileceği;

3.Jüri karşısında yapılan çalgı final sınavları esnasındaki heyecan faktörünün, canlı müzik yapan öğrenciler arasında, canlı müzik yapmayan öğrencilere nazaran daha düşük olduğu sonucundan hareketle; öğrencilerin canlı müzik etkinliği sayesinde heyecan faktörünü en aza indirebilecekleri;

4.Öğrencilerin, canlı müzik yaparak, kulak hafıza becerilerini geliştirebilecekleri ve çalgı deşifre becerilerini arttırabilecekleri, araştırmanın tüm verileri değerlendirildiğinde önemli kıstaslar olarak değerlendirilmektedir.

5.2. TARTIŞMA

Çalgı eğitimi kendi içerisinde birçok farklı öğrenme yöntemlerini de beraberinde getiren bir süreçtir. Mesleki eğitimin verildiği müzik okullarında öğretmenler, öğrencilere çalgı konusunda bazı pratikleri vermeyi amaçladığını düşünebiliriz. Çalgı süreci sürekli egzersiz (pratik) yapmayı gerektirmektedir. Çalışmadaki bulgular ışığında araştırmanın birinci amacı olan canlı müzik etkinliğinde bulunmanın, müzik öğrencilerinin bireysel çalgılarına çeşitli yönlerden katkı sağlayıp sağlamadığı değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Yukarıdaki sonuçlar doğrultusunda canlı müzik etkinliğinde bulunmanın, müzik öğrencilerinin çalgı derslerindeki bazı öğrenme becerilerini geliştirmeye yardımcı olduğu sonucuna varabiliriz. Canlı müzik etkinliğini, sadece maddi getirisi olan bir iş olarak görmekten ziyade, öğrencilerin kişisel ve mesleki alandaki gelişimlerini de etkileyecek bir faaliyet olarak düşünmemiz daha doğru olacaktır. Canlı müzik etkinliği sayesinde öğrencilerin, sosyal yaşam içerisinde daha katılımcı olabilecekleri de çalışmanın bir diğer önemini barındırmaktadır. Söz konusu çalışma, bu alanda yapılan çalışmalar içerisinde ilk olma özelliğinden dolayı da, sonraki çalışmalara kaynak olabilecek nitelikte olduğu söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Alkan, H. (2008). *Popüler Kültür ve Eğlence Hayatı, Ankara'nın Eğlence Hayatı Üzerine Sosyo-Kültürel Bir İnceleme*. Ankara: Yüksek Lisans Tezi.
- Altunyayla, E. (2001). *Türkiye' de Cumhuriyet Döneminde Uygulanan İlkokul Müzik Dersi Programlarının Çağdaş Program Geliştirme İlkelerine Göre Değerlendirilmesi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Bolu: Yüksek Lisans Tezi.
- Bulut, M.H. (2010). *Müzik Bilimsel Araştırma Yazıları*. . Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları
- Çiftçi, E. (1996). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinden Mezun Olan Öğrencilerin Başarı Durumları*. Malatya. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Çiftçi, E. (2010). *Popüler Kültür Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi*. Erzincan: Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt-sayı: 12-2
- Demirel, O. ve KAYA, Z. (2001). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Pagem Yayıncılık.
- Denizer, G. (2008). *Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Gitar Öğrencilerinin Müziksel İşitme-Okuma-Yazma Dersi Başarılarının Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi*. İstanbul: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Doğan, M. H. (1998) *Estetik*. İzmir: Dokuz Eylül Yayınları.

Ergün, A. (2006). *Marmara üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nı Kazanan Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Türüne Göre, Giriş Sınavları Puanları İle Müzik Teorisi ve Bireysel Çalgı Derslerindeki Başarı Puanlarının Karşılaştırılması*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları.

Ertürk, S. (1997). *Eğitimde Program Geliştirme* Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi.

Evren, N. (2007) *Türkiye'de Konservatuarlar ve Eğitim Fakülteleri'ndeki Çalgı Eğitiminde Kas ve İskelet Sistemi Rahatsızlıklarının Performansa Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

G, Üniversitesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 25, Sayı 3 (2005) 207-220

Gönen, Ruhi M. *Müzik eğitimi Anabilim Dallarında Gitar Öğrencilerinin Müziksel İşitme-Okuma-Yazma Dersi Başarılarının Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Van.

Gündoğdu, P. (2006). *Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliliklerinin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Halvaşi, A. (1999). *Ülkemiz Müzik Eğitiminde Klasik Gitar*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul.

Kaptan, Z. (2001). *Klasik Gitarın Türk Halk Müziği Kaynaklı Okul Şarkılarında Kullanımı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara

Karasar, N. (1984). *Bilimsel Araştırma Metodu*. Ankara: Taş Kitapçılık,

- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Taş Kitapçılık.
- Küçükosmanoğlu, H. O. (2006). *Eğitim Fakültelerinde Başlangıç Gitar Eğitiminde Kullanılan Metotların İncelenmesi*". Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya
- Otacıoğlu, S. (2009). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Benlik Saygısı Düzeyleri İle Akademik ve Çalgı Başarılarının Karşılaştırılması*. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi.
- Özaltunoğlu, Ö. (2003). *Solfej Öğretim Yöntemleri*. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir.
- Özyurt, S. (2000). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Değişim Yayınları, Adapazarı
- Polat, P.G. (2005). *İlköğretim İkinci Kademe Müzik Dersi Müfredat Programının Amaçlarına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüş ve Düşüncelerinin incelenmesi* Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Say, A. (2005). *Müzik Öğretimi*. Ankara.
- Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü*. Ankara.
- Schleuter, S. (1997). *A Sound Approach To Teaching Instrumentalists*, New York: Schimmer Books.
- Solmaz, P. (2009). *Popüler Kültürün Müzik Eğitimine Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 23 – 25 Eylül, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Samsun.
- Soygür, H. (1999). *Sanat ve Delilik*. Eğitim Hastanesi, Ankara.
- Sun, M. ve Seyrek, H. (1993). *Okul Öncesi Eğitiminde Müzik*. Mey Yayınları. İzmir.

- Tarlakazan, B. (2003). *Atatürk ve Sanat Kavramı Üzerine Düşünceler*. *Bilge Dergisi*, C.10, S.38, (s.30-35)
- TDK, (1998). *Türkçe Sözlük* (Dokuzuncu Baskı). Türk Tarih Kurumu Basımevi. Ankara.
- Tufan, S. (2000). *Piyano Eğitiminde Deşifre Çalışmaları*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 20, Sayı:3 Ankara
- Uçan, A. (1989). *Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Altmış Yılında Müzik Eğitimi*". G.Ü. Gazi Eğitim Dergisi, Cilt 5, Sayı 1, Ankara
- Uçan, A. (1990). *Müzik Eğitiminin Niteliği Üç Ana Türü ve Bazı Temel Sorunları*. Orkestra Dergisi. Sayı 207, İstanbul
- Uçan, A. (1996). *İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi* Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara
- Uçan, A.(2005). *Müzik Eğitimi. Temel Kavramlar-İkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. (Üçüncü Baskı). Ankara: Evrensel Müziğevi Yayınları.
- Uslu, M. (2006). *Türkiye'de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında Ve Geliştirilmesinde Çoksesli Müzik Eğitimi Görüşü*. Müzik ve Bilim Dergisi Sayı:6

Webern, A. (1998). *Yeni Müziğe Doğru*. Çeviren: Ali Bucak. Pan Yayıncılık. 2. basım. İstanbul.

İnternet Kaynakları

<http://sozluk.bilgiportal.com/nedir/canl%C4%B1+m%C3%BCzik>

http://www.tec-search.net/tr/group/554242/Sessiz_film

<http://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%A7alg%C4%B1>

<http://www.turkcebilgi.com/soru/17078/performans-nedir>

<http://www.yok.gov.tr>

EKLER

EK-1

ANKET FORMU

Kişisel Bilgiler

1.Cinsiyetiniz

Kız erkek

2. Yaşınız

18-20 21-23 24-26 27 ve üzeri

3. Okumakta olduğunuz üniversite?

Cumhuriyet üniversitesi Gazi Osmanpaşa üniversitesi

4. Kaçınıcı sınıfta okuyorsunuz?

İki Üç Dört

5. Okuldaki bireysel çalgınız nedir?

.....

Bireysel Çalgı Başarı Durumuna İlişkin Bilgiler

1.Okulda haftalık 1 saat olan bireysel çalgı dersinin yeterli olduğunu düşünüyorum.

hiç katılmıyorum

katılmıyorum

kararsızım

katılıyorum

tamamen katılıyorum

2.Okuldaki bireysel çalgım ve piyano çalgısı dışında bir başka çalgıyı da çalabilmekteyim.

evet hayır

3. Bireysel çalgımın dışında çalmakta olduğum çalgı, bireysel çalgımın çalma teknikleri ile benzerlik göstermektedir.

hiç katılmıyorum

katılmıyorum

kararsızım

katılıyorum

tamamen katılıyorum

4. Ders saatlerim dışında düzenli olarak bireysel çalgıma çalışırım.

hiç katılmıyorum

katılmıyorum

kararsızım

katılıyorum

tamamen katılıyorum

5. Ders saatlerim dışında bireysel çalgıma günde en az 1 saat çalışırım.

evet hayır

6. Bireysel çalgı dersimin sınavında, çalgımı çalarken heyecanlanıyorum.

hiç katılmıyorum

katılmıyorum

kararsızım

katılıyorum

tamamen katılıyorum

7. Duyduğum herhangi bir kısa melodiyi enstrümanım ile anında kulaktan çalabilirim.

hiç katılmıyorum

katılmıyorum

kararsızım

katılıyorum

tamamen katılıyorum

8. Gördüğüm herhangi bir notayı enstrümanım ile ilk bakışta doğru çalabilirim.

hiç katılmıyorum

katılmıyorum

kararsızım

katılıyorum

tamamen katılıyorum

9. Bireysel çalgım ile çeşitli tarzlardaki müzik formlarını (yerli-yabancı) icra edebilmekteyim.

hiç katılmıyorum

katılmıyorum

kararsızım

katılıyorum

10. Üniversitede almakta olduğum çalgı eğitimi dışında, şehirdeki herhangi bir mekanda canlı müzik yapmaktayım.

evet hayır

11. Canlı müzik yapmakta olduğum yer/yerlerde, genellikle Türk halk müziği, Türk pop müziği ve Türk sanat müziklerini çalmaktayım/söylemekteyim.

hiç katılmıyorum

katılmıyorum

kararsızım

katılıyorum

tamamen katılıyorum

EK-2 İZİN BELGELERİ

T.C.
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : B.30.2.GOÜ.0.70.00.00-044- 3136 - 5157

05/10/2012

Konu: Anket

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
SİVAS

İlgi: 17/09/2012 tarihli ve B.30.2.CUM.0.70.00.00/1738-3449 sayılı yazı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Göktürk ERDOĞAN'ın "Bireysel Çalgısıyla Canlı Müzik Yapan ve Yapmayan Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgılarındaki Başarı Durumları" konulu anket çalışmasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerine uygulama talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mücahit EĞRİ
Rektör V.

T.C.
Cumhuriyet Üniversitesi

TIP FAKÜLTESİ

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL BAŞKANLIĞI

Sayı : 2012-05/32

Konu: :

22.05.2012

Sayın Prof. Dr. Mustafa Hilmi Bulut

“Bireysel çalgısıyla canlı müzik yapan ve yapmayan müzik bölümü öğrencilerinin çalgılarındaki başarı durumları” konulu çalışmanızın etik kurul onayına gerek olmadığına karar verilmiştir.

Prof. Dr. Ayhan Koyuncu

Klinik Araştırmalar Etik Kurulu Başkanı